

bomagasinet

MEDLEMSBLAD FOR MØRE OG ROMSDAL BOLIGBYGGELAG

NR 6 • 2011

■ Møt styreleder Leif Sverre Hoel s. 32

■ Lærte førstehjelp s. 30

■ Gullfest for Sebastian
og Linn Hege s. 6

**coop
extra
bygg**

BYGGEVARER TIL EXTRA LAVE PRISER - HELE ÅRET!

*Kjente merkevarer • Enkelt sted å handle
Lange åpningstider • Gode parkeringsmuligheter
Alt du trenger til store og små byggeprosjekter*

VEIEN TIL EN LAVERE STRØMREGNING STARTER HER

Panasonic har levert varmepumper i over 30 år i mer enn 120 land. Når du kjøper en Panasonic varmepumpe, sparer du penger, du forbedrer miljøet og inneklimaet, og du får sunnere luft

Panasonic
varmepumper ●●●●●

NY MODELL!
PANASONIC QE9MKE = 5400 W

X DESIGNPUMPEN

Panasonic QE9MKE

Kraftig varmepumpe, moderne design, støvfilter, fullv. air condition, autom. oppst. ved strømbrudd. COP 4,66 - energiklasse A. 5400 W max effekt. Forbruk 115-1360 W.

X LAV PRIS, HØY YTELSE

Panasonic CE9/12LKE

Kraftig varmepumpe, moderne design, støvfilter, fullv. air condition, autom. oppst. v/strømbrudd, 600-5000 kW, effektforbruk 120-1340 W.

X GULVMODELL

Panasonic E9/12GFE

Kraftig varmepumpe, moderne design, støvfilter, fullv. air condition, autom. oppst. v/strømbrudd, 600-5000 kW, effektforbruk 120-1340 W.

COOP EXTRA BYGG MOLDE
MOLDE STORSENTER
TLF: 71 20 50 20 FAX: 71 20 50 21
ÅPENT: 9-20 (18)

Som medlem i Coop sparer du penger på alt du handler hver dag hele året.
Husk å bruke medlemskortet ditt!
Det blir penger av sånt.

EXTRA LAVE PRISER

**coop
extra
bygg**

REISTAD

CONTAINERUTLEIE

Tel. 71 21 18 85

Mob. 911 04 708 / 930 66 420

Gjennom vår avtale med MOBO, gir vi MOBO medlemmer og borettslag rabatt på våre fra før rimelige priser.

**Rekdal
Transport**

**DISTRIBUSJON
FLYTTEBYRÅ**

Flytting - Pakking

Lagring - Forsikring

Nedvask

Flyttelift

Industriflytting

Lagring i containere
eller oppvarmet lager

medlem av

Det lønner seg å ringe

70 11 79 00

E-post: post@rekdal-transport.no

Faxe 70 11 79 01

Flytteoppdrag over hele verden
Breivika Industriveg 41, 6018 Ålesund
www.rekdal-transport.no

Gode råd, gode kjøp!

Malingsekspertene
finner du hos
MALIA

Benytt deg
av vår
MOBO-avtale!

MALIA

Gode råd - gode kjøp!

MALIA Gjenstad • Nøisomhedvegen 19 • Tlf 71 24 36 00
Åpent: Man-Fre 07.30-17 Tors 07.30-18 Lør 10-15
www.gjenstad.no • www.malia.no

Undres du?

Dersom du lurer på noe
angående kildesortering av
søppel kan du se på

www.sortere.no

Her kan du søke både på din
egen kommune og de fleste
andre kommuner og se hvilke
ordninger som gjelder der.

Romsdalshalvøya
Interkommunale
Renovasjonsselskap

RIR, Årsetervn. 56, 6422 Molde • tlf.: 71 21 34 50 • rir@rir.no • www.rir.no

Få tilgang til millioner av låter!

Nå spanderer Canal Digital musikk-tjenesten **WiMP** på kundene sine!

Nå kan du få tilgang til millioner av låter på PC-en din – uten å betale noe ekstra! Som Canal Digital-kunde får du nemlig musikk-tjenesten WiMP inkludert i digital-tv-abonnementet ditt. Bor du i et borettslag eller sameie med en fellesavtale om digital-tv fra Canal Digital har du tilgang allerede.

Er du blant dem? **Last ned WiMP og kom i gang på canaldigital.no**

MEDELEMSBLAD FOR
MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG

NR. 6 DESEMBER 2011

OPPLAG:
7.500

ANSVARLIG REDAKTØR:
Direktør Rolf Eidsæter

MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG
Strandgata 5, 6415 Molde
Tlf. 71 25 93 00

REDAKSJONELL OG
TEKNISK PRODUKSJON:
TIBE AS Samfunnskontakt,
boks 473, 6400 MOLDE
Tlf. 71 20 12 00 Fax 71 20 12 01
E-post: bomagasinet@tibe.no

MEDARBEIDERE I DETTE NR:
Evy Strømme
Ove Rødal
Frøydis Ulvin

UTGITT AV:

BS Media AS,
postboks 452 Sentrum. 0104 Oslo

TRYKK:
Ålgård Offset, Ålgård

ANNONSER:
Media 1
Storgata 11, 6413 Molde
Tlf. 71 20 12 28

bomagasinet

Leder

Gledelig vekst

I tredje kvartal 2011 vokste folketallet i Molde kommune med 156 innbyggere, og hittil i år har folketallet i Molde økt med 367. Dette er en gledelig vekst for Molde kommune, som har slitt med å få opp veksttakten og i tillegg er en kommune som har mye arbeidspendling. Det er faktisk over 5000 personer som pendler inn til Molde i forbindelse med jobb. Det er med andre ord like mange som bor i en gjennomsnittlig norsk kommune som hver dag reiser inn til Molde på jobb! Det sier noe om attraktive arbeidsplasser i Molde, og det sier også noe om boligmarkedet i byen.

Tidligere daglig leder i Møre Eiendomsmedling, Peder Normann Raknes, har sagt at vekst og stagnasjon i befolkningsutviklingen i Molde, henger nøye sammen med tilgang på tomter. I perioder med god tilgang øker folketallet i Molde, og tilsvarende når det er for få tomter tilgjengelig stagnerer folketallsveksten. Dette er selvsagt en utfordring for oss som er utbyggere at det til en hver tid er nok boliger i markedet, men kommunen må også bære et stort ansvar for at det er god nok tilgang på tomter. Molde har et stort antall små bedrifter innenfor ingeniør- og databransjen, og for å rekruttere medarbeidere med god kompetanse til disse bedriftene, må de finne det attraktivt nok å etablere seg i kommunen.

I skrivende stund er forskjellen i boligtilbud mellom de to nabobyene Kristiansund og Molde at ifølge finn.no er det 172 boliger til salgs i Kristiansund, men det er 74 boliger til

salgs i Molde. Når vi så vet at det planlegges 1700 nye boligenheter i Kristiansund og 800 nye boligenheter i nabokommunen Averøy, kan forskjellen i boligtilbud og priser bli så stor at det avgjør etableringssted både for bedrifter og de som søker jobb.

Molde har med andre ord noen utfordringer på boligmarkedet, og disse utfordringene må løses i et samarbeid mellom kommunen og boligutviklerne. Med den positive folketallsutviklingen i Molde i inneværende år og med det store antallet som pendler inn til byen hver dag, er potensialet for en ytterligere positiv folketallsutvikling til stede.

Også i Molde er det mange planer om nye boligprosjekter. Både på Årø og Eikrem vil det i tiden fremover bli store utbygginger. Men det ligger også andre utfordringer i å få frem nye boligprosjekter enn å ha tilgjengelige tomter. Kravet til universell utforming og tilgjengelighet for alle i nye leiligheter, gjør at byggekostnadene øker, og at det er spesielt krevende å få til gode planløsninger for små leiligheter. Kombinasjonen av at små leiligheter blir dyrere og at kravet til egenkapital øker hos bankene, gjør det spesielt krevende for nyetablere å komme inn i boligmarkedet.

Det mangler dermed ikke på utfordringer verken for kommune eller boligutbyggere når vi nærmer oss et nytt år.

Rolf Eidsæter

Gullfest i
en uke
Side 6

Førstehjelpskurs
Side 30

Godt salg
for Garanti
Side 36

Nerbø
borettslag
Side 10

Styreleder
Leif Sverre Hoel
Side 32

Vaktmester
for Skrenten
Side 38

GULLfest en uke til

MFK kunne krone GULL og seriemesterskap med stor fest i Akerhallen, 3-1 seier over Sarpsborg og utdeling av gullmedaljer på fullsatt stadion.

Cecilienfryd barnehage – midt i Træffland! – feiret Moldes seier med GULLfest en hel uke til ende. Det ble en heidundrende avslutning fredag 18. november, med besøk av seks spillere og trener for utdeling av gullmedaljer til 69 barn – og inntak av gedigne GULLkaker. En skøyeraktig Tare fra Sparebanken Møre var også på besøk! Lokalene var stappfulle av barn, søsken, foreldre og besteforeldre – og selvsagt ansatte og representanter fra MoBarn og MOBO.

Pauseidé

– Vi kom på dette under en prat på pauserommet, forteller styrer Else Margrethe Mørch. Mens mange andre barnehager valgte Gullfest dagene etter at seriemesterskapet var i havn, brukte Cecilenfryd hele uka før utdelingen av gullmedaljene som oppladning. Det ble en kjempesuksess. Barnehagen har god kontakt med MFK-miljøet siden både keeper Espen Bugge Pettersen og keepertrener Richard Hartis har barn i barnehagen, og det gjorde det enkelt å få en god del av A-spillerne til å ta turen innom for premieutdeling!

– Vi så det som viktig å bygge opp stemningen mot avslutningskampen hjemme. Hver dag hadde vi nye ting på programmet, forteller styreren.

Ukeprogrammet

Om morgenen ble de øvd på Molde-sangen.

Mandag var det farging av effekter i blått og hvitt, **tirsdag** ble det laget gullkroner og trykt logoer og **onsdag** var tre-fire og femåringene på besøk på stadion hvor de fikk vafler, møte alle spillerne, se stadion og spise lunsj. De som var igjen i barnehagen laget skjerf. **Torsdag** var det bakedag, med baking av blå rundstykker, og trykk på skjorter i gullfarge, hvitt og blått. **Fredag** startet med fotballkamp, samling på kjøkkenet med spising av blå rundstykker og så stor avslutning med premieutdeling og mye besøk.

Positivt

– Vi fikk med foreldrene også, de ordnet med T-skjorter til barna, sier Mørch, som synes det er veldig kjekt å få vist fram barnehagen på en så positiv måte.

– Nå håper vi selvsagt på ny GULLfest om ett år, smiler Mørch..

GULLVINNERE: Keepertrener Richard Harris med datteren Evie May på ett år som går i Cecilienfryd barnehage, styrer Else Margrethe Mørch og MoBarns barnehage.

Keeper Espen Bugge Pettersen gir gullmedalje til Isak, bivånet av Vegard Forren og Joshua Gatt.

Smokk ingen hindring for Elia for å få gratulasjon og medalje fra Joshua Gatt.

Mandag: Maledag, på bildet Mari og Andreas.

Tirsdag: Lage gullkrone-dag, på bildet Zofia.

l ende

Klar til GULLfest med kakene på plass. Fra venstre ansatt Ina Vollan, Torill Frantzen, MoBarn, Marie Løkvik, MoBarn, styrer Else Margrethe Mørch, ansatt Tonje Tornes og Rolf Eidsæter, MOBO.

grethe Mørch og fotballhelt Magne Hoseth hadde det kjekt i

MFK-spiller Mattias Mostrøm har delt ut gullmedalje til Heine og tar en prat med den heldige vinner!

Venter spent på premiedeling.

Onsdag: Besøk på stadion.

Torsdag: Birk og Zofia baker blåe boller.

Fredag: Gullfest med MFK-heltene, Mathias får medalje av Vegard Forren.

RING

HVIS DU TRENGER OSS!

Vi utfører total oppussing av bad med alle fag og 10 års garanti

Vi feirer 20 års jubileum i 2009, spør etter våre tilbud!

Rørlegging/service • Kamerakontroll av rør
• Varmeanlegg / Gulvvarme / Varmepumper

**Best
på bad**

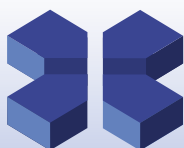
MOBO-AVTALE

Bademiljø VVS-team AS

www.vvsteam.no – Verftsgata 8, Molde – Tlf. 71 21 53 90

RING 913 60 120

– vis til annonsen og vi gir et ekstra godt tilbud!

Fredrik Slettedal as

**NORGES
TAKSERINGSFORBUND**

Parkett, kjøkken, nybygg, tilbygg, asbestsanering, restaurering, verdi/skadetaksering, tilstandsrapport.

Vi har flotte tomter, og bygger rimelige eneboliger i miniformat.

Kontakt oss!

Tlf. 71 25 55 66 eller 950 71 202 – Hollingen, 6409 Molde

Utnytt alle dine medlemstilbud!

Som medlem i boligbyggelaget får du ekstra gode betingelser på mobiltelefoni, bredbånd, bredbåndstelefoni og fasttelefoni.

Se flere tilbud og fordeler på www.fordelskortet.no

Det nye garasjeanlegget i kveldslys.

Lag med frivillighets-gen

Styreleder Sven Vollset er vinter-vaktmester, styremedlem Tor Arild Lübbe sommer-vaktmester, mens styremedlem Ottar Sæbjørnsen er elektriker og sørger for at spenningen holder seg på et trygt nivå i laget!

Nerbø Borettslag sparer mange penger på egne handyman-krefter og god dugnadsinnsats. Laget, bygd i 1988, er godt vedlikeholdt, men hviler ikke på sine laurbær. Laget har store planer for utearealet – uten at dato eller omfang ennå er fastsatt.

Styreleder Sven Vollset forteller at vaktmester-oppgaver er en høyst frivillig sak både for ham og andre fra styret.

– Jeg tar på meg rydding med snøfreser om vinteren, Lübbe klipper gresset om sommeren, alt til fornuftige priser for laget, sier han. Elektriker og styremedlem Ottar Sæbjørnsen og Bjarne Lie skifter lamper i gangene. Samtidig sjekker Sæbjørnsen at de elektriske komponentene er i orden.

– Vi har også stor oppslutning om de to årlige dugnadene våre på vår og høst. Rundt 20 personer stiller opp og gjør en kjempeinnsats med å rydde området rundt blokkene.

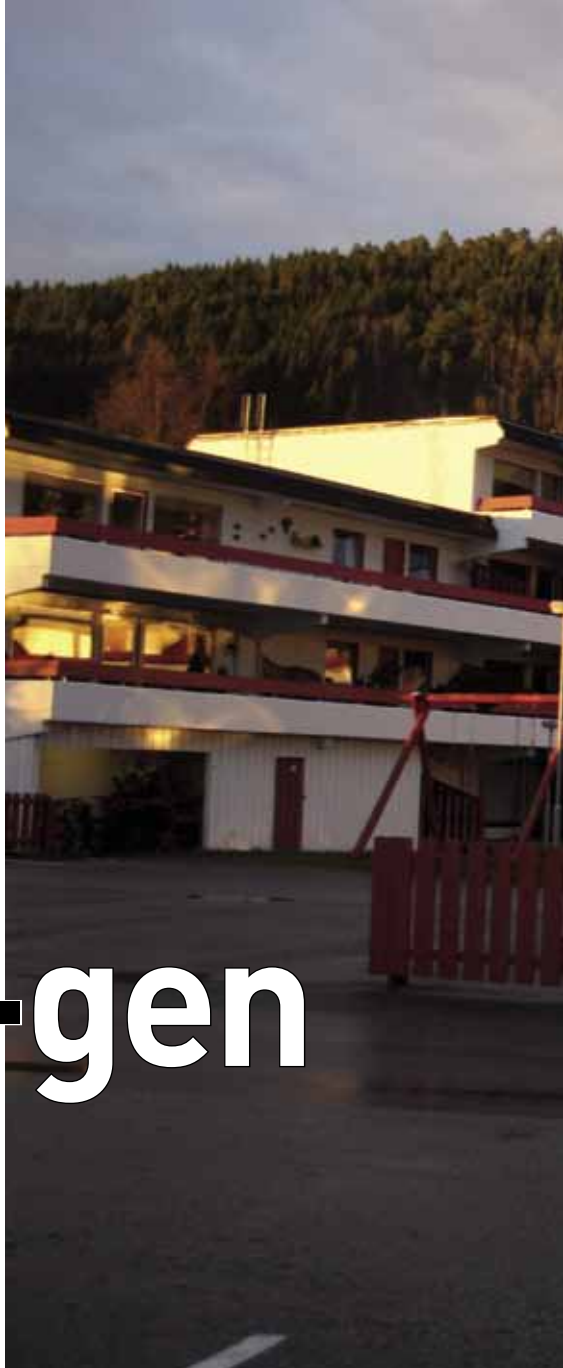
– Det er veldig kjekt å treffes, og dugnaden er sosialt lagt opp, med kaffe og kaker, sier Vollset.

Nerbø Borettslag har en spesiell forhistorie. I starten var rundt halve blokkene utleieboliger for ungdom i regi av stiftelsen Molde Utleieboliger, den andre halvdel borettslag. Denne delingen var det blandet erfaring med, og det ble etter hvert besluttet at borettslaget skulle omfatte hele blokkene. De som bodde i utleieboligene fikk førsterett på å kjøpe boligen, og mange benyttet seg av denne mulig-

heten. Sammenslåingen har vært veldig vellykket. Bomiljøet er godt og mer stabilt. De fleste som selger bor i de minste boligene på to roms. Borettslaget består av 37 boliger, av dette 28 toroms, ni 3- og 4-roms. To av beboerne, Håkon Fostervoll og Målfrid Stranden har bodd der siden starten i 1988. Det vitner om trivsel!

– Vi har en fin blanding aldersmessig. Noen ned i 20-årene, men også mange godt voksne og eldre beboere. Det er et stille og rolig lag, sier styrelederen.

Rehabilitering prioriteres høyt. Borettslaget har fått nytt tak, og det er bygd 14 nye garasjer som dekker dagens behov. 14 stod på garasjelisten. Men det er plass til ytterligere 3-4 garasjer på tomten som borettslaget disponerer og på sikt kan det

Nerbø Borettslag badet i vakkert, høstlig ettermiddagslys.

bli vurdert utbygging her. Varmtvannsbe-
rederne skal skiftes i løpet av vinteren.

Førvinteren har startet mildt. Men når
lyden av snøfreseren høres, er det styre-
leder Sven Vollset som er i gang – enten
på morgenkvisten før arbeidstid ved behov
og når den sivile jobben er unnagjort for
dagen. Det er vel dette som kalles arbei-
dende styreleder!

Trives i Nerbø Borettslag. Fra venstre Hanne
Elisabeth Helde, Ottar Sæbjørnsen, Solveig Hansen,
Karin Amundsen, Harry Hansen og Sven Vollset.

**"NOEN HAR
FLAKS HER
I LIVET, FOR
ALLE OSS ANDRE
KAN DET
VÆRE LURT Å
SPARE
LITT"**

VELKOMMEN INNOM
NÆRMESTE KONTOR
ELLER RING 04800

S for Spareavtale

Fast månedlig rate fra kontoen gir sparisge-ordene.

Til medlemmer i Møre og Romsdal Boligbyggelag

Bertil Stranden
Banksjef
Tlf. 908 33 007
bertil.stranden@
dnb.no

Raymond Løvik
Finansrådgiver
Tlf. 980 00 806
raymond.lovik@
dnb.no

**Grete Stensby
Hoel**
Rådgiver
Tlf. 928 21 724
grete.stenby.hoel@
dnb.no

**Stein Olav
Hestad**
Finansrådgiver
Tlf. 907 29 560
stein.hestad@
dnb.no

Arnfinn Bringslid
Finansrådgiver
Tlf. 930 31 646
arnfinn.bringslid@
dnb.no

Gerd Tove Wiik
Finansrådgiver
Tlf. 901 97 167
gerd.tove.wiik@
dnb.no

Kari Innreiten
Finansrådgiver
Tlf. 930 65 162
kari.innreiten@
dnb.no

Inga Valved
Rådgiver
Tlf. 902 81 178
inga.valved@
dnb.no

Maren Elde
Banksjef IS Molde
Tlf. 928 54 957
maren.elde@
dnb.no

**Svein Birger
Kjerstad**
Investeringsrådgiver
Tlf. 976 80 220
svein.birger.kjerstad@
dnb.no

Camilla Øien
Finansrådgiver
Tlf. 952 26 474
camilla.oien@
dnb.no

Per Storstad
Finansrådgiver
Tlf. 959 98 306
per.storstad@
dnb.no

Rolf Gjerde
Finansrådgiver
Tlf. 415 00 993
rolf.gjerde@
dnb.no

Tove Vorpenes
Finansrådgiver
Tlf. 959 98 293
tove.vorpenes@
dnb.no

Roar Mehl
Finansrådgiver
Tlf. 958 03 550
roar.mehl@
dnb.no

Våre dyktige salgskonsulenter er alltid klare til å hjelpe deg.

Garasjeporør

Markiser

Bjørnar Lie

Steinar Veбенstad

Slipp sola inn når du selv vil

Plisségardiner

Høstkupp!

-30%

På utvalgte produkter.
Se vår hjemmeside for
spesifikasjoner.

Kjøp nå og betal
om 6 mnd.
(Koster kr 275,-)

MARKISER, PERSIENNER OG GARASJEPORTER

- markiser
- persiенner inne/ute
- lamellgardiner
- plisségardiner
- screen
- levegg
- vindussprosser
- garasjeporør

Best på pris og kvalitet

Fasadeprodukter er en av landets ledende leverandører av solskjerming. Våre medarbeidere er meget dyktige fagfolk med lang bransjeerfaring. Vi kommer gratis hjem til deg, tar mål og kommer med gode råd og løsningsforslag tilpasset ditt behov.

Ring **GRATIS: 800 80 488**
www.fasadeprodukter.no

Fasade®
PRODUKTER

Foto: Vega Forlag

Trender gjennom 60 år

En gang var kjøkkenbord i respatex det foretrukne i mange norske hjem. Foto: Vega Forlag

– Bestestuen ble brukt da far hadde bridekamerater på besøk, til selskap og begravelser. Til vanlig var det iskaldt der inne, for rommet var ikke i bruk.

Modne kvinner og menn minnes hjemmets trender fra 1950 og utover. Som de fine koppene og asjettene i skapet på bestestuen og at det alltid var sukkerbiter i skålene.

Husker du også seksjonen, hjørnesofaen og Stresslessen – og telefonen alltid var plassert i gangen? Da kjøkkenbordet var i respatex, stolene hadde stålrørsben og gulvene var dekket av laminat? Da kun de

aller heldigste hadde eget bad i leiligheten, og de fleste husmødre bare kunne drømme om vaskemaskin?

Før helt alminnelige norske hjem fikk åpen kjøkkenløsning, spa på badet og helhetlige fargevalg, var det sparsomt med møbler, rikelig med fargekombinasjoner og utedo. Før modulsofaer og dagsenger, var det velursalong i bestestuen og fars divan.

På 50- og 60-tallet brukte man det man hadde, på 70-tallet var alt man hadde psykadelisk, på 80-tallet skulle det være store møbler og pastellfarger, mens på 90-tallet ble alle vegger malt gule.

Interiørtrender kommer og går, men minnene består om oransje og lilla bad, gulvbelegg som man fikk brennmerker av og Tandbergs radiokabinett. En kvinne husker forsøket på å tapetsere en endevegg med korktapet. Etter en dags tapetsering var det nygifte paret klar for skilsmisse!

«Vi hadde ikke brødrister, så da vi skulle ha ristet brød, stekte pappa brødskiven rett på komfyrplata».

Sid sel 41 år minnes 70-tallet i familiens hjem.

FAKTA

Hjemmet vårt

Bli med på en nostalgisk reise om hjemmet de siste 60 år.

Redaktør: Frøy Lode Wiig

148 sider
Vega Forlag

Nå skal det være «akkurat nok»

I de fleste andre europeiske land er chabby-stilen på vei ut i periferien, til glede for de som er modne for en forandring. Og forandringene kommer, for nå er det ikke bare en, men hele fire forskjellige retninger i vente.

Interiørkonsulent Tone Johansen.

Tekst og Foto: Myriam H. Bjerkli

– Man vet jo aldri helt hva som vil slå an i Norge, forteller interiørkonsulent Tone Johansen, – men i følge Scandinavian test institutt er det fire forskjellige stiler som er på vei inn. Alle fire er preget av dette tiårets naturkatastrofer. Det fokuseres på å prøve og finne nytt fotfeste i et samfunn som stiller enda større krav til konsumentene enn tidligere. Det viktigste stikkordet er «Akkurat nok/Just enough.» Det peker i retning av mer realisme, stabile verdier, og at mennesker ønsker å være mer i pakt med naturen.

Tilbake til naturen

Den globale finanskrisen, naturkata-

strofer, og overfloden av produkter og informasjon fører til at stadig flere stopper opp og reflekterer over sin nåværende livsstil. Og selv om vi i Norge har sluppet heldig unna, ser man allikevel at trenden dreier mer mot forsiktighet og det rene, beskjedne og naturlige.

Tone er omringet av blader og bøker, alle handler om interiør.

– Det er jobben min, forteller hun. Jeg designer blant annet stoffer for et indisk selskap, stoffer som senere skal selges på det skandinaviske markedet. Derfor er jeg helt avhengig av følge med, slik at jeg vet hva som kommer til å slå an noen måneder fram i tid. Og fargene vi kom-

mer til å se i høst og vinter, er mye grønt og brunt, samt kontrastfarger som gult og rødt. En trend som allerede har vart en stund er «Mix Mash», noe som vil si å blande håndverk og tradisjon. Den vil nok fortsette. I tillegg har vi «High og low tech kitschy», en blanding av søppel og verdisaker. Dette er en trend som er veldig populær hos de unge, de er ofte opptatt av gjenbruk og miljø. Vi ser det allerede i butikkene og interiørbladene, mye betong, rust, krakelerte overflater, gamle stoler og lamper. Et eksempel er alle de putene med trykk, som er laget av kaffe, sukker og melsekker. Ting er i endring, og chabby chic-stilen er så absolutt på vei ut.

Dette er de fire stilene Tone mener vi vil se mye av det neste halvåret:

Dekorasjonenes tilbakekomst Nå skal det pyntes! Her finner vi elementer fra botanikk, ballet, bohemliv og gamle Persia. Materialene er silkebånd, glassperler, fløyel, lær, pels, fjær, perlebroderier, silke, tyll, ull, tovet, filt, porselen, krystall, farget pleksiglass, eik og mahogni. Fargene er mye rødt, klassisk rødt og persisk rødt, flamingorosa, korall, honninggul, lys oransje, brunfarget eik. Kontrastfarger er mahogni og lys og mørk lilla. På printen ser vi store blomster, fjær, print med vannstruktur, patinert gammel print. Tapet, ornamentmønster og mønster med opphøyd struktur. Interiøret er romantisk og voluminøst. Sjeselonger, puffer, store puter, polstrede møbler, trukne knapper, vattede sengegavler og sengetepper, og tepper med blomstermotiv.

Nøkkelordet her er fest. Livet skal nytes, og det inkluder gjerne ornamenter, bladgull og laserskåret filt.

Nordisk Cowboy Dette er stilen for deg som ønsker noe helt annerledes, og absolutt den sprekeste av de fire stilene, en blanding av nordisk folklore og vill vest. Her ser vi nordiske strikkemønstre og korsstingsbroderier, blandet med indiansk inspirerte rutemønstre og amerikanske print fra den ville vesten. Ville hester, utvasket print, lær, flanel, lappetepper og quilt. Fargene er kontrastfylte og fargerike mønstre. Kitthvit, lysgul, mørkebrun, karamell, korall, rød, flaskegrønn, petrolblå, mørk denimblå og lilla.

Interiøret er enkle stoler og krakker, møbeltekstiler med siksakk mønstre, folkloremønstre, lyse vegger med fargerike tekstiler, bånd og lappeteknikk. Malte detaljer og tyrehoder.

Nøkkelord her er ungt uttrykk, nytt og dristig, men samtidig klassisk og tradisjonelt. Nordisk folklore og ville vesten, – i balanse.

Moderne natur Dette er en moderne fortolkning av naturen, hvor nordisk design står sterkt. Materialene er ask, eik, kryssfiner, lær, betong, glass, metaller, gummi, pels, filt, keramikk og tauverk, og fargeskalaen er klassisk og nøytral. Hvit, beige, offwhite, kamelbrun, mørk brun, gråbrun, lys grå og sort. Kontrastfarger er støvete pasteller, lys rosa, lys blå og lysegrønn. Tekstiler og overflater har struktur, og printen er ofte ensfarget. Møbler som hører til er lenestoler med trebein, voluminøse lærmøbler, sofaer med integrerte bordløsninger. Teppar og tapet skal gjerne ha grafiske naturmønstre, krakelerte overflater. Gjerne et stramt design med myke former, og en treoverflate med kombinerte hvite og fargede detaljer. Stikkord for denne stilen er lyse basisfarger, langtidsholdbarhet og luksus.

Skogsliv Dette er en stil som inkluderer alle skogens elementer. Materialene er lyse tresorter, gummi, filt, strikk., tweed, flettet, trefiner, lakkert metall, papir, påfuglfjær. Grønnfargene dominerer, men også mørk brunt og blågrønn hører med. Kontrastfarger er forskjellige gulnyanser, spesielt vil vi se mye honninggult. Print med blomster, blader, fugler, insekter, i det hele tatt mye skog og planter. I interiøret kommer det fototapeter med grafiske mønstre, detaljer fra skogen, rustikk, og kurvmøblene egner seg like godt inne som ute. Også på tepper og andre tekstiler vil vi finne landskapstruktur og print.

Nøkkelord for denne stilen er fuglefjær, bladverk, grener og en litt rå og røff stil.

LIVING – Arkitekturens grenser

Bomagaset besøkte kunst- og kulturmekka Louisiana i Danmark og overvar utstillingen Living - Arkitekturens grenser. Mer enn 200.000 besøkende fikk i sommer se en fasinende temautstillingen som handlet om tendens i livsformer og boformer verden over.

Luksuriøst med romfartspreg i et høyt tre.

En restaurant i det fri bygget i tråd med naturen og beliggenheten.

Landlig og fantasirik bosted med balkong og utsikt, men ikke heis.

Slik arkitektur er typisk for overklassen i Romania.

I det berømte, danske kunstsenteret Louisiana på Skjælland nord for København har utstillingen Living – Arkitekturens grenser tiltrukket seg publikum fra nær og fjern, og Bomagasinet var også tilstede i en antropologisk (læren om menneskers naturhistorie) og arkitektonisk (byggningskunst, bygningstil og utforming) rundreise i bosetningsforhold over hele verden.

Arkitektens søken

Alle bor vi på en eller annen måte. Det å bo er en selvfølge, men boformen og livsformen der vi bor avhenger for eksempel av geografisk beliggenhet, natur, kultur, menneskelige elementære behov, adferd og levestandard. Tanken bak utstillingen var å sette fokus på arkitekturens søken etter svar på fremtidens utfordringer

I en mangfoldig utstilling sett gjennom antropologiske øyne har Living presentert en sammenheng mellom arkitektoniske prosjekter og kunstinstallasjoner. I tre overordnede temaer: Drøm, Nettverk og hjemlighet visualiseres det hvordan den sosiale utviklingen i verden skaper

mangfoldige levemåter og kommunikasjonsmønstre på kryss av landegrenser, nasjonalitet, hudfarger, levestandard og boforhold. Spesielt avspeiles mange tendenser i boligen. Det gir utfordring til arkitekter og deres ideer om en arkitektur som forholder seg til felles menneskelige forestillinger om individet og dets sosiale nettverk.

«Huset utgjør en av menneskehetens sterke krefter til å formidle tanker, erindringer og drømmer».

Det antropologiske aspektet i Living-utstillingen forteller oss hvordan menneskelige relasjoner oppstår på tvers av opphav og tilhørighet, og skaper alternative interessefellesskap i alt fra single liv til kollektivformer, fra romere til nyrike. Utstillingen ga oss et komprimert bilde av verden i nåværende tidsrom. Film, video, fotografi, tegninger, modeller og installasjoner visualiserte mangfoldigheten, som i foredrag ble understreket av internasjonale antropologer, arkitekter og kunstnere.

Første tema Drøm som skaper overganger til temaene Nettverk og Hjemlig-

het, knytter seg til barnets første arkitektoniske erfaring. Arkitekturen i dette tilfellet peker på en tilbakegang til denne barnlige oppfattelse av boligen som et konsentrat av de mest elementære behov.

Tema Nettverk handler om den måte individet i dag kobler seg til andre mennesker, hvordan bo- og livsformer avspeiler det enkelte individ og de mange komplekse sosiale sammenhenger vi som mennesker er delaktig i. Under dette temaet hører også med vår adferd, som uttrykker brukens ønsker overfor arkitektene. Hvordan arkitektene omsetter menneskets adferd til boliger.

«Å bo er å etterlate spor»

Utstillingens tredje tema Hjemlighet er det vi i bilder tar for oss i denne utgaven av Bomagasinet. Som vi ser har arkitekturen egentlig ingen grenser. Living skiller mellom huset og hjemmet. Huset er den fysiske boligen, mens hjemmet og hjemlighet omfatter de vaner, ritualer og mønstre i måten å leve på.

Diskusjonen om arkitektur, om hvordan

husene våre skal se ut, om hvordan byer og landskapet omkring skal utformes, henger sammen med de verserende ideer om hvordan vi ønsker å leve. Også hvordan vi forestiller oss at det er best å innrette oss med hverandre privat, sosialt og ellers i samfunnet.

Arkitektursyn er kort fortalt samfunns-syn. Kanskje kan man ikke alltid oversette direkte fra bygning til ideologi eller politikk, men man kan på den måten man angriper emnet arkitektur.

Reise i livet

Living betrakter arkitektur fra en antropologisk vinkel. Det er en reise i livet og boformer i dag. Når det gjelder våre drømmer om å bo er vi alle eksperter. Med antropologien tas utgangspunktet i mennesket. I våre vaner, ritualer, tanker, drømmer, sosiale prosesser og måter å leve på i videste forstand. På langt nær verdens alle nye boligtyper og livsformer er visualisert og dokumentert. Living har satt fokus på varierte og spennende eksempler slik vi ser verdensarkitekturen i 2011.

Living ga en sammenheng mellom arkitektur, vitenskap og kunst. Utstillingens mange kunstverk er mangehodet, tydeliggjør eller utdypet antropologers undersøkelser, arkitekters tanker og publikums egne forestillinger om det å bo. Fra øde eller fredelig beliggende små hytter i skogens indre eller i tretopper, forskjellige hustyper som enkelt kan forflyttes på hjul eller skinner, og boligområder som har sin særegne og høyst oppsiktsvekkende arkitektur tilrettelagt i egne bydelar. Som er naturlig å se i nederlandske byer, i Tokyo i Japan eller på Manhattan i New York.

Fantasier og utopier, praktiske løsninger og rå realiteter, sprø visjoner og parallelle verdener, singel- og bofellesskapskultur og nye fellesskaper. Utstillingen Living viste en tankevekkende mosaikk i innblikk og inntrykk i hvordan vi bor i verden i dag. Vår bosetning og boform i Norge vil også sette spor etter seg, men i noe mer trauste og moderate former.

- ① Utleiehytte i Methow Valley i USA.
- ② Utleiehytte sett innenfra.
- ③ Av trevirke kan man bygge det ultimate kunstverk, hjem eller gjemmedest.
- ④ Arealbesparende og luftig oppholdsted eller bolig.
- ⑤ En av vår første erfaring med boligarkitektur var det barna bygde i trærne med planker og stokker.
- ⑥ Huset med tømmerdekor sett innvendig.

Sesongens tapettrender

Stikkordet for høstens og vinterens interiørtrender er utvilsomt ordet «natur», men ikke helt i den samme formen som vi har sett de siste par årene.

Villmark og rå natur viker plass for det mer lune og varme. Myke linjer og runde former sammen med dempede pasteller og bruntoner, og gjerne med noe innslag av rødt.

Sesongens tapeter har plukket opp denne trenden og i høstens kolleksjoner finnes det veldig mange spennende nyheter. Særlig bruken av nye materialer som ulike plantefibre, korketre, og strå, ja til og med tapeter av hestehår er med å underbygge denne trenden. Mange av disse tapetene fremheves av struktur, overflate

Tapet fra Omexco produsert av sisal fibre.

og uttrykk fremfor motiv og design. Derfor egner de seg også ofte til å brukes på flere enn én vegg. Det betyr ikke at trenden med å tapetsere en vegg er på vei ut, men snarere at det også er «lov» å tapetsere flere vegger i samme rom.

Mer eksotisk natur trekkes også inn i tapetrenden. Tapeter inspirert av blant annet fremmede dyr og reptiler ser vi også komme i høst. Cobra, Pyton, Leopard, Zebra, Camelon og Gecko er bare noen av verdens eksotiske dyr som trer inn i den norske interiørfaunaen i år.

Selv om det er naturtrenden som dominerer høstens nyheter så er det ikke sånn at absolutt alle tapeter som kommer ut prøver å imitere tre, skog, mose eller fjell. Tradisjonelle motiv og design i ulike stiler, og inspirert av ulike arkitekturelle kapitler, vil alltid være representert i kolleksjonene. Ornament, blomstermotiv og klassiske striper er på ingen måte på vei ut, det er mer det at utvalget av tapeter stadig blir større og det gir rom for flere ulike stiler og trender.

Imitert treverk fra Omexco. Produsert av resirkulert fiber og trykket med solenergi.

Pyton på veggen fra Osborne & Little.

Det klassiske går aldri av moten, det bare fornyes. Tapet Nina Campbell.

Klassiske striper, men med en frisk moderne farge. Tapet Nina Campbell.

Pyton på veggen fra Osborne & Little.

Bambustapet fra Omexco.

FAKTA

Skal du tapetsere?

Tapetgalleriet er ny partner i Fordelskortet. Vår nye samarbeidspartner Tapetgalleriet er Norges største spesialforretning for tapet og tekstiler på

nett. Nå får du som har aktivert Fordels-kortet ditt 10% bonus på alle deres tapeter og tekstiler. Se fordelskortet no eller www.tapetgalleriet.no

– Mitt beste interiørtips er å ikke kjøpe alt på en gang. Kjøp litt om gangen, innred med gamle ting og bruk arvegods. Ikke følg moter og trender, men sats på det du liker, og ting som har en historie og betyr noe for deg. Det sier interiørdesigner Martine Brockhus.

– Riv deg løs fra trendene

– Moter og trender skifter. Trend er helt greit, men det er det du liker som er viktig. Innenfor en trend kan du finne noe du synes er fint, og bruke det. Tipset mitt er å ikke følge hva som er trend til punkt og prikke, men kjenne etter hva du trives med.

Ulike stiler

– Et annet tips er å finne en innredning som passer til boligen. Det går an å ta

det utvendige, eksteriøret, inn i interiøret. Ulike boliger krever ulike stiler. Et gammelt gårdshus kan komme til sin rett med en annen innredning enn en ville valgt i et funkishus. Vi har mange gamle gårdshus i Norge. Derfor har vi nok klamret oss til Shabby Chic-stilen. Den har passet inn. Shabby Chic-stilen er på vei ut. Det vil si at den delen av stilen der du kjøper noe nytt som skal se ut som om det er gammelt, er over. Stolen skal være gammel. Historien bak møbelet eller gjenstanden har betydning. Nå vil vi innrede hjemmene våre med ekte vare.

Kontraster

– Hvis vi skal snakke trend, sier interiørdesigneren, kan vi si at de lyse fargene er der fortsatt, men nå går det mer i gråtoner. Typisk nå er kontraster. Det skal være lyst på vegger og store flater, mens jordtoner går igjen i de store møblene. I tilbehøret – puter, gardiner, lys – finner vi de sterke fargene. Her er det også plass til gamle gjenstander og møbler, arvegodsset om du vil. Kunsten

er å sette det sammen riktig. Det går fint an å kombinere et stramt glassbord med den rosemalte bollen fra farmor. Tingene viser hvor du kommer fra, og de bærer med seg både sin egen og din historie. På samme måte vil loppemarkedfunn også passe godt inn som kontrast.

Prøv deg fram

– Hvem du er, og hva du har drevet med, kan få betydning. Har du vært i Afrika et år, må gjerne boligen reflektere det. Hvis det er slik at du ikke trives i din egen leilighet, må du finne en løsning. Det du liker, hvem du er, og hvor du kommer fra finner du kanskje ikke igjen i en spesiell trend. Det kan hende du må prøve deg fram og leite i deg selv.

– Dette har jeg testet ut, forteller Martine. Jeg prøvde meg ut med en minimalistisk stil i egen leilighet, men sånn greide ikke jeg å leve. Etter hvert kom det inn farger og blomster – og plutselig ble boligen en annen som jeg kan trives i.

Flere gode tips fra Martine finner du på www.formelinterior.com.

Fargesjef hos Jotun, Lisbeth Larsen.

Lyse farger og kontraster

– Vi er sakte, men veldig sikkert på vei bort fra de hvite veggene. Men det skal fortsatt være lyst. Vi ser en klar tendens til at folk velger varme gråtoner, sier fargesjef hos Jotun, Lisbeth Larsen.

En annen klar trend er at matte flater kombineres med dører og listverk med blank overflate.

Den helmatte overflaten gir fargene og rommet en helt annen varme enn vegger i blankere maling.

Lyse og varme farger

– Varme gråtoner er populære, forteller fargesjefen. Harmoni er en god veggfarge. Det er også klart at grå-blå er kommet for å bli. Linblå er en farge folk er blitt veldig glade i. Vi selger også mye maling i et beige fargespekter. Sand er et godt eksempel på slike varme farger.

Trenden er at fargene skal være rustikke i preget. Og alle flater skal males i helt matte malinger.

Matte overflater kombineres med detaljer i høy glans – opp mot glans 80.

– På samme måte som vi opplever at farger kan spille hverandre gode, kan kombinasjonen av forskjellige glansgrader heve et interiør til nye høyder. Prøv gjerne samme farge på vegg, panel og listverk, forklarer Larsen.

Innslag av farger

Vi påvirkes hele tiden av omgivelsene rundt oss, av venner og kjente og alt

vi leser i aviser og magasiner. Det er denne påvirkningen og inspirasjonen som til slutt blir fargetrender.

– Det kjedeligste jeg kan tenke meg, er en bolig der alle rommene er like, og spesielt om alt er hvitt. Vi trenger varme og farge i hverdagen. Derfor bør vi velge farger som gjør noe med oss.

– Jeg er ikke så opptatt av trendene. Folk bør velge farger de liker. Om en trenger et energikick om morgenen – hvorfor ikke male en rød stripe på veggen. Vi vet at rødt gir energi, avrunder fargesjefen entusiastisk.

Brannvernutstyr i borettslag og seksjonssameier

Jula nærmer seg, og med den øker bruken av levende lys i de tusen hjem. Dette har fått styrene i borettslag og eierseksjonssameier til å spørre om hvem som har ansvaret for at det er røykvarslere og brannslukkingsutstyr i boligene og om hvem som ansvaret for vedlikehold og utskifting av utstyret.

På dette området er det forskjell mellom borettslag og seksjonssameiene.

Borettslag: Ansvar for at brannvernutstyr finnes i boligene

Når det gjelder røykvarsler og brannslukkingsutstyr (enten brannslange eller brannslukkingsapparat), er det borettslagets ansvar å sørge for at slikt finnes i alle boligene i borettslaget. Hvis dette ikke er tilfellet, må de andelseierne som ikke har slikt utstyr, ta kontakt med styret i borettslaget slik at dette blir ordnet. Borettslaget har, som eier av borettslagets bygningsmasse, en plikt til å sørge for at

slikt utstyr finnes. Dette følger av forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn, FOR 2002-06-26 nr 847. Borettslaget kan heller ikke ved vedtak av styret eller generalforsamlingen, eller ved avtale med andelseierne, fraskrive seg dette ansvaret. En konsekvens av ansvaret er at borettslaget må ta en sjekk av utstyret med i sine internkontrollrutiner.

Dersom borettslaget ikke overholder sin plikt til å sørge for at det finnes røykvarsler og slukkingsutstyr, vil borettslaget kunne bli erstatningsansvarlig hvis det oppstår skader på ting eller personer i borettslaget, og skaden ville ha vært forhindre eller blitt redusert hvis det hadde vært forskriftsmessig utstyr i boligen.

Ved salg av borettslagsbolig hender det at slikt utstyr forsvinner eller at selgeren tar det med seg. Da utstyret er borettslagets eiendom, har en selger ikke lov til å ta med seg røykvarsler og brannslukkingsutstyr. Gjør selgeren det, kan borettslaget kreve erstatning fra vedkommende. Det er, som nevnt, borettslaget som har ansvaret for at slikt utstyr finnes i boligen. Borettslaget må dermed sørge for at slikt utstyr blir skaffet til den nye eieren.

Ansvar for funksjonskontroll og vedlikehold

Når det gjelder funksjonskontroll av røykvarslerne, er det andelseieren som har ansvaret. Det vil si at andelseierne

må skifte batterier og rengjøre varslerne, samt foreta test av at varslerne virker.

Når det gjelder det manuelle slukkeutstyret, er det andelseierne som har ansvaret for den visuelle kontrollen samt å snu de manuelle brannslukkingsapparatene slik det går fram av bruksanvisningen.

Det er borettslaget som har ansvaret for service og utskifting av røykvarslerne og slukkeutstyret. Andelseierne har imidlertid ansvar for å melde fra dersom de oppdager feil ved utstyret.

Seksjonssameier

I seksjonssameiene er det den enkelte sameieren som har ansvaret. Det vil si at eieren har plikt til å anskaffe, foreta funksjonskontroll, sørge for service og skifte ut utstyret.

Etter mitt syn er reglene i borettslagene bedre enn de som gjelder i sameiene. Det hjelper jo lite for en sameier at han har alt i orden hvis det begynner å brenne hos en nabo som ikke har fulgt opp sine plikter.

Batteribyttedagen

Batteribyttedagen er 1. desember. Uansett hvem som har ansvaret for å skifte batterier, bør styrene etter mitt syn kjøpe inn og dele ut batterier til alle eierne. Dersom det er eiere som har problemer med å skifte batterier, er det også en mulighet at styrene skaffer noen som kan hjelpe eierne med å skifte batteri.

FINN STORMFELT
advokat i NBBL

Det er som ulykkesfugl du ser fordelen av en god bilforsikring

Det aller viktigste med en forsikring er det som skjer etter et uhell. Som kunde hos Forsikring fra Norske Boligbyggelag får du hjelp 24 t. i døgnet og garantert rask behandling. **Ring oss på 03215 nå!**

Norske Boligbyggelag

I dag er det et hav av lamper med forskjellige lyskilder som selges for bruk i hjemmet.

Sparepærer er lysstoffrør som har sokler som går inn i vanlige pæreholdere. Det er gass i rørene som lyser når det blir påsatt strøm.

Selv om glødepæren, med sitt gule, stemningsskapende lys er på vei ut, gir erstatterne både godt arbeidslys og komfort.

Slik sammenligner du vanlige lyspærer med sparepærer:

- Lyspære 15 W - sparepære 3 W
- Lyspære 25 W - sparepære 5 W
- Lyspære 40 W - sparepære 7-9 W
- Lyspære 60 W - sparepære 11 W
- Lyspære 75 W - sparepære 13-15 W
- Lyspære 100 W - sparepære 15-20 W

(Kilde: Enova)

Halgoenpærer

Halogenpærer er mer effektive enn glødepærer. De små dimensjonene gjør at lysarmaturene blir mindre og dermed lettere å plassere. Lyskildene kan lysreguleres (dimmes), i likhet med vanlige lyspærer.

Viktig å vite om halogen:

- Starter med en gang
- Ingen sverting på innsiden
- Lav-volt halogen krever en transformator
- Glødetråden ryker når lyskilden dør

Velg riktig lyspære!

LED-pærer:

LED betyr «Light Emitting Diodes». LED er små lysdioder som sender ut lys når det går strøm igjennom dem. LED-pærer kommer nå i vanlige pære-former. De har lengre levetid og trekker mindre strøm enn sparepærer, og har svært liten varmeutvikling.

Tekniske fordeler med LED:

- Høy effektivitet
- Ekstremt lang levetid (20000t)
- Meget robust mot støt og rystelser
- Ingen UV- eller IR -stråling,

- Lav varmeutvikling gjør lampen barnevennlig og sikker mot omgivelsene.
- Ekstremt energibesparende.

Tips!

Spør gjerne om gode råd og tips i lampebutikken. Husk at Lampehuset er partner i Fordelskortet, og gir deg som har aktivert kortet ditt 5% bonus på alle kjøp, også tilbudsvare. Du kan også handle på www.lampehuset.no Husk å oppgi fordelskortnummeret ditt når du registrer profilen din, så får du alltid bonusen du har krav på.

Er du medlem kan du bestille Superbredbånd, ny mobil, mobiltbredbånd og telefoni gjennom oss.

Som medlem har du nøkkelen til mange fordeler.

Sjekk ut dine medlemsvilkår og bestill rabattene på www.nbbl.no/bestill

Fasttelefoni

Bredbånd

Bredbåndstelefoni

Mobiltelefoni

Send sms BESTILL NBBL til 2000 og få 30 minutters ekstra ringetid pr måned for dine private fakturabaserte mobilabonnement fra Telenor.
*Gjelder ikke Djuice, Surfprat, SuperSim, Superkontroll og kontantkort.
Må fornyes etter 2 år.

Slutt for 50-øringen

1. mai neste år er ikke 50-øringen lenger gangbar mynt.

Mynten følger etter ettøringen, toøringen, femøringen, tiøringen og 25 øringen. Det er Norges Bank som har fjernet myntene, og nå bestemt at det altså er slutt for den mynten med lavest verdi.

Til 2022

Norges Bank preger mellom 15 til 22 millioner 50-øringer pr år. Utsalgssteder og butikker må ha myntene for å kunne gi igjen veksle. Egentlig er det tilstrekkelig med mynter i omløp, men vi legger mynten til side og tar den ikke i bruk. Antagelig ligger det nok mange 50-øringer rundt omkring.

I dag er det ca 359 millioner 50-øringer i sirkulasjon, noe som gir en verdi på ca 179,5 millioner kroner. Dersom du sitter på mange 50-øringer som du ikke ønsker å beholde, bør du bruke disse ved betalinger, eller veksle dem inn hos din bankforbindelse innen første mai 2012. Norges Bank er pliktig til å ta dem i mot frem til 2022.

Gjennomsnittsverdien pr mynt i omløp i fjor, var 2,66 kroner, mens gjennomsnittsverdien på sedler i samme periode var kr 379. Begge en liten nedgang fra året før.

Prisen i butikken – skal den opp eller ned?

Når 50-øringen blir borte, hvordan skal vi runde av når vi handler? Regelen er at det er bare sluttsummen som skal rundes av; bare sluttbeløpet ved kontante betalinger skal avrundes, ikke prisen på den enkelte vare. Elektroniske betalinger påvirkes ikke av myntinndragningen.

Ørebeløp som slutter på ett til 49 øre skal rundes ned til nærmeste kronebeløp, mens beløp som ender på 50 til 99

øre, skal rundes opp til nærmeste kronebeløp.

200 lappen

Noen mynter forsvinner, men andre sedler kommer til. I 1994 kom 200 lappen til Norge.

Hovedmotivet på forsiden er et portrett av Kristian Birkeland. I bunndrykket er det plassert et nordlys som er sett nedenfra og som stiger opp mot Polarstjernen som det sentrale punktet.

Viste du at alle norske sedler er trykket med kobbertrykk på bomullspapir?

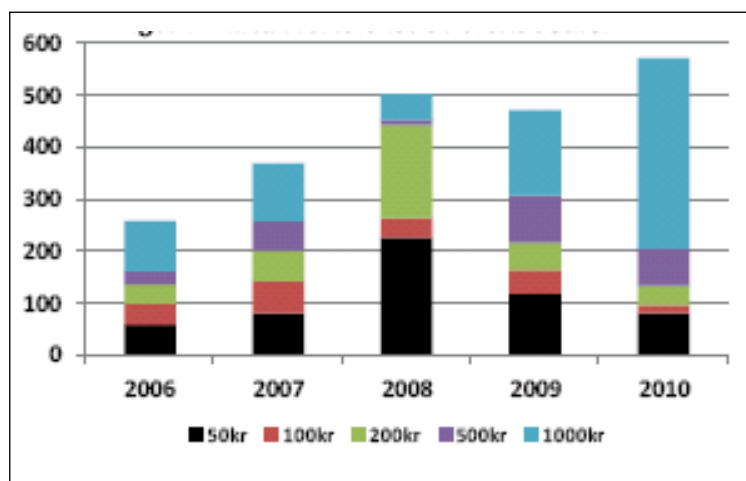
Forfalskning

For å redusere muligheten for forfalskning, er det lagt inn ulike ekthetskriterier i seddelen. Dersom du studerer seddelen ekstra nøye, vil en «N» i rosetten bli synlig når seddelen holdes på skrå mot en lyskilde. Flere steder på seddelens for- og bakside vil du finne tall og bokstaver som er trykket i meget liten skrift.

Disse tiltakene for å gjøre det vanskelig å forfalske en seddel, kan vise seg å gi et godt resultat.

Antall forfalskninger av sedler i Norge er lavt sammenlignet med andre land. I fjor ble det registrert 571 falske sedler mot 472 i år 2009. Pr million sedler i omløp utgjør det ca 5 falske sedler, men for de land som har euro, er tallet 55.

I fjor var 98 prosent av de falske sedlene kopi av oppgraderte sedler, men kvaliteten er ganske dårlig.

Figuren er hentet fra Norges Bank og viser hvor mange forfalskede sedler som det pr år/valør som blir oppdaget.

Spørrespalten

Illustrasjonsbilde.

Brannsikkerhet

Spørsmål: Hei, jeg er styreleder i borettslaget mitt og har som oppgave å følge opp forsikringsordningen vår. Vi har Totalforsikring gjennom boligbyggelagets forsikringsordning, så jeg regner med at vi er godt forsikret. Jeg har tidligere observert at det skjer mange branner i forbindelse med julefeiringen. Har dere noen gode tips å komme med?

Svar: Du har helt rett i dine observasjoner. Det er viktig å passe på brannsikkerheten når jul og vinter nærmer seg med fine og kalde dager ute og koselige innekvelder.

- Sjekk at røykvarsleren virker. Husk Batteribyte-dagen 1. desember. Sjekk sløkkeutstyret i boligen. Sørg for at alle i husstanden vet hvor sløkkeutstyret befinner seg og hvordan det brukes

- Forlat aldri rom med levende lys. De må stå stødig i ikke-brennbare staker og plasseres langt fra brennbare materialer (gardiner, lampeskjermer, vegghyller, bilder m.m.)
- Barn eller dyr må ikke være alene i rom med løse varmeovner eller lamper
- Klær skal aldri tørkes på elektriske ovner
- Sjekk at det fyres med god trekk, tørr ved og at det benyttes gnistfanger. Aske fra peisen må kastes på forsvarlig måte

Vedlikehold av vinterhuset

Spørsmål: Hvilke forholdsregler må man ta for å sikre huset for vinteren?

Svar: Det er nødvendig å sørge for tilstrekkelig varme i boligen slik at frostskafer unngås. La ikke vinduer over radiatorer stå for lenge oppe. Vinduene må kontrolleres for kondens eller skader. Kondens kan tyde på at boligen er for dårlig ventilert. Utekraner må stenges av og tappes ned før vinteren.

Skal du reise bort på hytte i vinter? Eller kanskje skal du til varmere strøk en stund? Da kan det kan være lurt å ta visse forholdsregler slik at du kan være trygg på at å kunne komme tilbake til et hjem i samme stand som du forlot det:

- Trapperom, ganger, garasjer og lignende skal være ryddet for brennbare ting som kan friste en ildspåsetter.
- Be naboen ta inn posten for deg mens du er borte.
- Det kan være lurt at det til en hver tid er noe søppel i søppelkassen. Få hjelp av naboen med dette.
- Få gjerne naboen til å være behjelpelig med å lage spor i snøen.
- Sørg for tilstrekkelig oppvarming av boligen. Husk at temperaturen kan forandre seg vesentlig mens du er borte.

**TOM
BYSVEEN**
Forsikringsrådgiver
BBL Partner AS

				XORD .no	LEDD	RYNKE-STRIM-LENE	LØFTE	FUGE	BIBEL-NAVN	LITEN VESKE
				SKRAP-TE			VÅGE-HALS			
				FASE		GEOL. PERIODE				
FRYSE-VARE			FOR-FATTER							
DYR (fl.)	↓	WISE	↘	VOKSTE						
		STØTTER SEG PÅ		SKORPE						
↶					↗				↶	
FASE			LEGGE STEIN			BREN-NE				
TEMPEL			BILDE							
↶						ELTE			KAN RENTE VÆRE	
						TEMPEL-RIDDER				
ORDNER SENGEN				OPP-DRETT				VERSUS		
				FORHOLDS-MESSIG				NERVØS LIDELSE		
ANTAR					↑	STJAL				
						KUSTUS				
SPALT-BAR	↓	PIRK								
		KLING-ER								
↶							UJEVN		AVTAR	
							SIFFER			
ÆRE			GREK-ERNE							
			ROMORG.							
= DAN-MARK	↘				↗	ANGST-EN				
						ÆR-FUGLEN				
MÅLE-ENHET	↘						SKIKK			
FORD-RING					KIRKE-BORD (fl.)					

Du kjenner kanskje sitringen i kroppen allerede? Om få uker er det igjen klart for feiring av jul og nyttår. Mens du venter, kan du kose deg med vårt kryssord og sudokuoppgaver.

Tre vinnere av magasinet's kryssord får fem Flax-lodd hver, det samme gjelder tre vinnere av sudoku.

Innsendingsfrist: 10. januar 2011.

Adresse:

TIBE, postboks 473, 6401 Molde

Merk konvolutten med Kryssord 4-2011 og/eller Sudoku 4-2011.

Lykke til!

LØSNING KRYSSORD 3-2011

			S		D	
		→	V	I	↘	A
			I	N	H	U
	I	B	S	T	Å	E
	G	R	A	V	E	P
	L	O	Å	T	T	E
H	O	G	S	T	A	R
↘	N	E	←	A	P	↖
F	A	N	R	E	H	E
I	N	N	R	E	T	T
E	N		U	S	E	L
↘	H	Ø	S	T	A	L
V	I	R	T	U	O	S
I	R	N	E	S	E	G
L	E	G	E	T	R	E

VINNERE 3-2011:

KRYSSORD:

Øystein Samuelsen, 4844 Arendal
Anne Marie Aas, 3290 Stavern
Alfred Skulstad, 5528 Haugesund

SUDOKU:

Hilde Mikalsen, 6516 Kristiansund
Astrid Arnestad, 3727 Skien
Anne Mari Janitsch, 7600 Levanger

Vi gratulerer!

SUDOKU

LETT

		7	5	1	4			8
		1		2	7		4	
	5	2						
	7	8	4	3		9	1	
3	2				1			
1		9	2	8	5	4		
					8	3		
		3		7		1	5	
7						6	8	

MIDDELS

5			1			6		
		8		6				9
		7	9				3	
4				5				
9			2		4	1		
6	7							
		6			2			4
			5		1		2	
		2	4	3			5	

Jeg har løst det!

KRYSSORD

Navn:

Adresse:

Postnr:

Sted:

SUDOKU

Navn:

Adresse:

Postnr:

Sted:

Kalvestek i gryte

Du trenger ikke ovn for å lage stek. Den gode gamle jerngryta, eller den moderne titangryta med glasslokk, gir minst like godt resultat. Her blir alle godsmakene fra steken tatt vare på i form av en deilig stekesjy, som er grunnlaget for fløtesausen. Kalvestek med fløtesaus, fornem mat for både bestemor og barnebarn.

Ingredienser:

- 1 1/2 kg kalvestek
- 2 ts salt
- 1 ts pepper
- 2 ss smør
- 2 ss urtekrydder f. eks basilikum
- 2 dl kremfløte
- 2 dl vann

Saus:

- 2 ss smør
- 2 ss hvetemel
- ca. 4 dl kjøttkraft
- 1/2 ts pepper
- 1/2 ts salt

Slik gjør du:

1. Gni steken med salt og pepper, og brun den raskt i smør i gryta.
2. Sett i steketermometer. Slå på vann og fløte, og la den trekke på kokepunktet i ca. 1 1/2 time til steketermometeret viser 65 °C. Ta den opp og la den hvile mens du lager sausen.
3. Sil kraften. Smelt smør i en kjele rør inn hvetemel til du får en glatt jevning. Hell i kraften, og

rør godt mens den koker opp og tykner. La sausen koke i 10 minutter. Smak til med salt og pepper.

Server steken med asparges og helstekte poteter eller fløtegratinerte grønnsaker.

Kilde: mat.no

Velkommen innom oss i Storgata i Molde!

**Lokalbanken
for alle!**

Hovedkontor: Elnesvågen tlf 71 26 80 00 • Farstad 71 26 80 40 • Bud 71 26 80 30

Personlig bankforbindelse

BFH Sparebank i Molde ligger sentralt til i Storgata 17B og har åpent hver dag fra kl. 08.15 - 16.00.

Vi er nå to kunderådgivere som ønsker å løse dine behov på en enkel og trygg måte. Du forholder deg kun til én person som hjelper deg med alt av bank- og forsikringsprodukter.

Kom gjerne innom for en hyggelig prat eller kontakt oss på telefon.

Sigbjørn Ørjavik
Kunderådgiver
Tlf. 951 47 411
sigbjorn.orjavik@bfh-sparebank.no

Per G. Rotlid
Avd. leder
Tlf. 917 38 708
per.rotlid@bfh-sparebank.no

Neste utgivelse av

bomagasinet

kommer i februar

Ønsker du mer informasjon
eller bestille annonse

Ring

MRmedia

Møre og Romsdal Media

Tlf 71 21 05 60 • Fax 71 21 06 82

E-post: post@mrmedia.no

Øverland barnehage har gjennomført førstehjelpskurs for foreldre. Her er styrer Laila Dahle sammen med to av deltagerne og deres barn. Fra venstre Hanna, 6,5 år, mamma Jannicke Lyngstad, Jacob Prytz, 3 år, mamma Linn Lyngstad og Magnus Prytz, 5 år. Han «ringer» 113 for å si fra at broren har «brent seg» på komfyren.

Selv har barnehagens ansatte jevnlig opplæring og gode prosedyrer for hva som skal gjøres hvis det skjer hendelser i barnehagen som kan skade barna. Men de fleste ulykker skjer som kjent i hjemmet, og mange foreldre får panikk hvis barna skader seg eller får et fremmed-legeme i halsen. På kurset lærte foreldrene riktig hjerte- og lungeredning på barn, med teknikker som kan være annerledes enn for en voksen. Målet er frie luftveger så raskt som mulig. Brannskader og forgiftninger var andre temaer som ble tatt opp på kurset, og hvordan man kan se tegn på at de kan ha en indre skade.

– Foreldrene fikk trene på hverandre og med dukker i barnestørrelse, forteller Dahle. Hun påpeker at barna har et annet reaksjonsmønster enn voksne når de f.

eks. får et fremmedlegeme i halsen. Mens voksne gjør bevegelser, prøver å hoste og går bort fra situasjonen, f. eks. på toalettet, blir barna gjerne helt stille. Så god observasjon av barna er meget viktig slik at tiltak raskt kan iverksettes.

– For å gjøre situasjonen mest mulig trygg for barna, er det alltid fast ansatte sammen med nye vikarer i barnehagen, sier styreren.

Følger opp ønsker

Kursleder var Håvard Bolme. Han er 1. vara i MoBarn styre og ambulansarbeider av yrke, driver firmaet Bolmekurs, og har opplevd mange sterke hendelser gjennom jobben. Han vet hvor viktig det er med kunnskap og rask handling.

– Det var en av foreldrene, Jannicke

Lyngstad Mordal, som tok opp spørsmålet om et eget førstehjelpskurs for foreldre. Det er viktig for oss i barnehagen å følge opp det foreldrene er opptatt av og dette var en virkelig god ide, sier styrer Laila Dahle. Øverland barnehage har jevnlig brukt Håvard Bolme i interne kurs i barnehagen og han syntes også det var flott å kunne arrangere kurs for foreldrene. De ble gjennomført over to kvelder i november, og 14 foreldre deltok.

– Jeg kjenner ikke til at andre barnehager i distriktet har hatt lignende kurs. For vår del var dette så vellykket at vi tar sikte på å tilby et nytt kurs hvert år framover, sier Dahle.

Burde vært obligatorisk

Jannicke Lyngstad Mordal, som selv har

stad Mordal, Simon på 3 år (babyen Nora lå og sov), styrer Laila

Kursleder Håvard Bolme ga mange nyttige råd. Han er ambulansarbeider.

Jannicke Lyngstad Mordal tester førstehjelp på dukken.

Hvem er ikke redd for at barna skal få noe i halsen som stenger luftveiene, eller falle ned og skade seg? Øverland barnehage tok på alvor innspill fra foreldre og satte i gang eget førstehjelpskurs. Meget vellykket, er konklusjonen både fra styrer Laila Dahle og foreldre som deltok.

Foreldrene lærte seg førstehjelp

tre små barn, hvorav en går i barnehagen, synes det bør være obligatorisk at foreldre lærer seg førstehjelp. – Dette er et kjempenyttig kurs som var praktisk lagt opp, sier hun!

– Ungene er det kjæreste vi har, og man vet aldri når det kan oppstå en krisesituasjon. Det er viktig at man vet hva som må gjøres og ikke får panikk. Da er det lett å gjøre feil, sier Lyngstad Mordal. Hun er glad for at barnehagen vil fortsette med tilbudet. For det vil alltid være behov for å repetere det man har lært.

Foreldre på kurset følger konsentrert med.

Toppturer er livet for Leif Sverre Hoel, her på Vengetind-traversen, et av hans favorittområder.

Han har ikke spilt fotball eller vært spesielt fotballinteressert – men lagt ned en kjempestor innsats for Molde Fotballklubb. Han har heller ikke bodd i borettslag, men er en svært dyktig og kompetent leder av styret i Møre og Romsdal Boligbyggelag /MOBO.

55-åring som trives best på toppene

FAKTA

Leif Sverre Hoel

Alder: 55

Bor: Molde

Verv: Styreleder i MOBO

55 år gamle Leif Sverre Hoel er et organisasjonstalent – og takler oppgaver både med og uten ball – og toppturer i ulendt terreng.

Hoel har lang erfaring innen ledelse og hatt mange styreverv – både nasjonale og lokale – som leder og styremedlem. Og helt uten samvirkeerfaring var han ikke da han første gang trådte inn i styret i MOBO i 2005.

– Som mangeårig beboer i sameiet Birkelandsvegen 48 kjente jeg til prinsippene i boligsamvirket. Likhetene mellom borettslag og sameier i dag er mange. Og sameiet har nå forretningsføreravtale med MOBO, uten at jeg bidro aktivt til det siden jeg ikke var i styret for sameiet da beslutningen ble

tatt, smiler Hoel.

Han kom forøvrig inn i MOBO-styret fra kvoten for de såkalte ikke-boende, det vil si at han var medlem i boligbyggelaget og hadde status som boligsøkende.

Bred kompetanse

Bomagasinet møter MOBOs styreleder inne i det lille og varme eldhuset ved Glomstua, som i dag fungerer både som samtalerom, møterom og besøksleilighet for pasientene og deres familier. Hoel er leder for administrasjonen ved Veksthuset, en arbeidsplass han har hatt gjennom mange år – og gjennom to perioder.

Leif Sverre Hoel er inne i sitt fjerde år som styreleder i MOBO og lar seg inspire-

re av spennende og utfordrende oppgaver sammen med kompetente styrekolleger – og en dyktig administrasjon.

– Det skjer mye innen boligsamvirket. Det er strenge myndighetskrav til kvalitet i alle ledd og derfor viktig med grundige risikovurderinger før hvert prosjekt. Et moderne boligbyggelag må ha bred kompetanse i styret, samt innen forvaltning, teknisk sektor og megling, og for små boligbyggelag kan dette være utfordrende. Det har skjedd mange fusjoner de siste årene, noen for å gi grunnlag for økonomisk bæreevne til å ta på seg nye byggeprosjekt, sier Hoel.

For Møre og Romsdal Boligbyggelag er det ingen planer om fusjon.

– Vi er mer i en dialog- og observasjonsfase og satser mest på nettverksbygging. MOBO står seg godt, med overskudd i driften i alle år unntatt ett, sier Hoel. Styret prioriterer heller muligheter for gode samarbeidsavtaler, ikke minst med andre entreprenører i nærområdet. Det har gitt – og vil gi – utbygging av nye boligprosjekter i byen og regionen.

– Dette har vært en vellykket strategi for MOBO. Flere utbygginger ville ikke blitt realisert uten samarbeidet, påpeker Hoel. MOBO har lange og rike tradisjoner og blir sett på som en seriøs og kompetent partner blant lokale entreprenører og utbyggere. Boråsvegen Terrasse og Elvegata 9 er gode eksempler. Også utbygginger som

ennå er på planstadiet er tuftet på viktige samarbeidsrelasjoner.

Samfunnsbygger

MOBOs styreleder trekker fram boligbyggelagets store rolle som en samfunnsbygger gjennom over 60 år. Ikke minst med store oppgaver i etterkrigs-Molde for å dekke opp den store boliggetterspørselen, med en topp på 60- og 70-tallet. Boligbyggelaget er en del av identiteten, en del av sjela, til Molde og moldenserne. Selv om tiden med de store blokk-utbygginger nå er over, tror Hoel at MOBO vil være en viktig samfunnsbygger også i framtida. Gjennom et langt liv har ledetråden hans vært å hjelpe utsatte grupper i samfunnet.

Leif Sverre Hoel – styreleder i MOBO – er til daglig leder av administrasjonen ved Veksthuset. Her sammen med sin kjære turvenn, hunden Buster.

Det gjelder også boligbygging.

– Vi må være en bidragsyter til å skaffe de unge muligheten til egen bolig, selv om boligsamvirket fra samfunnets side i dag er sidestilt med alle private aktører innen boligbygging. Se bare hva vi fikk til i Elvegata. Borettslag er en god boform, sier Hoel.

MOBOs styre hviler ikke på laurbærene. Boligbyggelaget har mange utfordringer. Et av dem er å sikre nye, unge, dyktige medarbeidere for at det gode arbeidet i dag kan videreføres i framtida. Det er hard kamp om fagfolkene. Rekrutteringsarbeidet er derfor viktig å prioritere, mener Hoel. Et annet mål er å sikre nye boligfelt. Han gleder seg stort til utbyggingen på Øvre Eikrem kommer i gang, et område med stort og langsiktig potensiale og der det også vil skje et løft i samarbeid med andre gode aktører.

Nye tanker

– Hva med framtidens boligsamvirke?

– Det er spennende å se hvordan utviklingen i EU-sonen vil påvirke Norge. Vi kan ikke ta for gitt at vi vil fortsette å være «tørrskodd» på den grønne grein. Men boligsamvirket kan samtidig utnytte situasjonen til å styrke sin posisjon, gjennom å tenke nye tanker og gjøre nye grep.

– Noen boligbyggelag har ødelagt sin økonomi med dristige satsinger i utlandet. Hvilke tanker gjør du deg om det?

– Dette er fallgruver MOBO ikke har gått i. Det har kanskje sammenheng med at vi er trauste romsdalinger? Vi har ikke kultur for dristige satsinger langt utenfor kjerneområdet, slik satsing på boligprosjekter i utlandet vil være. Det har vært en

styrke å være nøktern og foreta skikkelige risikovurderinger hele tiden, noe som foregående og dagens styre har tradisjoner for.

Økt kontaktflate

– Hva er MOBOs beste side og hvor kan laget bli bedre?

– Viktigst er boligbyggelagets gode omdømme. Det laget kan bli bedre på er kontaktflaten mot borettslagene; å styrke sin rolle som kompetansebedrift og serviceorganisasjon mot lagene på vedlikehold, drift og utvikling av boligene. Det er viktig å ta vare på den verdifulle boligmassen i borettslagene representerer, og der er gode prosesser på gang. Bare å se på hva som har skjedd på f.eks. Skrenten, Kringsjø og Opdølhaugen. Det bør i tillegg satses enda sterkere på kompetanseutvikling av styrene, fordi myndighetskravene og forventningene blir stadig større, også her.

Norsk Folkehjelp

Gleden ved å hjelpe andre startet i ungdomsårene hjemme i Fagerlia. Her kom Leif Sverre Hoel inn i miljøet til Norsk Folkehjelp lokale avdeling, hvor familien Mjelve hadde en viktig rolle. Hoel minnes stor innsats sammen med Tormod, Helge og Svein på Jazzcampen som Norsk Folkehjelp hadde sanitetstjeneste ved på 70-tallet. I denne organisasjonen fikk han se viktigheten av å hjelpe samfunnets svake grupper. I 11 år var han leder i Fuglset Vel, med mange prosjekter for lokalsamfunnet. I ung alder var han i Forsvaret og Hærens Sanitets befalsskole, der han fikk leder- og sanitetsutdanning. Senere var han innom psykiatrien

på Hjelset, før jobb som persjonalsjef ved Hellandheimen mens institusjonen var under nedbygging på 80-90-tallet.

– Det var en spennende, og ikke minst lærerik tid som leder på Hellandheimen, med HVPU-reformen, og de omstillinger som nedbyggingen der førte med seg.

Veksthuset

I 1992 fikk Hoel sitt første møte med Veksthuset, en institusjon innen den fylkeskommunale rusomsorgen, som holdt til på gamle Glomstua, ved Konge-bjørka. – Den gang var vi 16 ansatte, nå er vi 42 på Glomstua og nybygget fra 2004, forteller Hoel.

– Som avdelingsleder i administrasjonen, og medlem av ledergruppen sitter jeg tett på og deltar i den daglige driften.

Selv har han spesielt ansvar for kvalitetsarbeid, HMS, bygningsmassen og dens utvikling i tillegg til flere andre oppgaver.

– I tillegg er jeg beredskapskoordinator for Rusbehandling Midt-Norge HF og bindeledd mot Helse Midt-Norge.

Bosnia

Etter vel tre år ved Veksthuset kom ønsket om å bidra i det krigsherjede Bosnia, med familiens velsignelse. Ett års opphold førte ikke til noe farlige situasjoner ifølge 55-åringen. – Vi hadde det nok mye lettere enn de norske soldatene som i dag er i Afghanistan, sier han. Men han fikk oppleve de sterke motsetningene mellom de ulike folkegruppene i landet.

– Jeg var stasjonert i byen Tuzla, men reiste mye rundt i føderasjonen, både i muslimske, serbiske og kroatisk områder. Vi tok de sikkerhetsforanstaltninger

som var nødvendig og det gikk bra. Men det var mye uroligheter i landet, minnes Hoel. Han hadde som kaptein i sanitetskompaniet flere oppgaver, spesielt innenfor brigadens hygiesikkerhet, men også etterretnings- og humanitært arbeid.

Senere har han besøkt landet flere ganger og truffet venner han fikk under oppholdet. Det blir også kontakt via Skype. På første turen var den eldste datteren Camilla (-82) med, neste gangen den yngste datteren Karoline (-89). Ifølge Hoel rene turistturer.

– Fortsatt er Bosnia i en form for krise. Motsetningene er ikke borte, og heller er ikke det politiske systemet løst godt nok, sier han. På en tur til Bosnia i 1998, sammen med lederne fra Kontorvarehuset i Molde, tok de med seg åtte datamaskiner som donasjon til en barneskole.

– Da jeg var tilbake i 2004 ble det fortsatt snakket om besøket seks år tidligere. Datamaskinene vi tok inn i 1998 virket fortsatt og var i daglig bruk!

Sterkt fagmiljø

Etter tilbakekomsten fra Bosnia jobbet Leif Sverre Hoel flere år som heltidsansatt tillitsvalgt i YS i Møre og Romsdal Fylkeskommune. Sjukehusreformen i 2002 var en viktig sak, og han hadde mye kontakt med medlemmer som jobbet i administrasjonen, på videregående skoler, tannhelsetjenesten og på helseinstitusjoner.

I 2003 var han tilbake på Veksthuset. Der er han fortsatt og kommer trolig til å være i mange nye år. Fra en oppstart hvor det var mye skepsis og usikkerhet rundt etableringen av det nye rustilbudet i Molde, har Veksthuset i dag et godt omdømme i byen – både respektert og faglig anerkjent i hele landet.

– Fagmiljøet er meget kompetent. Det har vært jobbet mye med gode møte- og aktivitetsarenaer for de som er under behandling. Samarbeidet med to aktører, Venneforeningen «Veksthusets Venner» – og MFK, har betydd mye for åpenhetskulturen og tilliten i lokalsamfunnet.

– Venneforeningen har lagt ned et stort arbeid og skapt større åpenhet. Blant annet med sine jazzarrangementer under Molde Jazz i flere år. Vi har glidd inn i lokalsamfunnet på en fin måte. Barnehagebarn fra Cecilienfryd, og andre barnehager i området, er på besøk i parken vår nesten hver eneste dag, sier Hoel, selv styremedlem i MoBarn.

MFK i 10 år

Selve fotballinteressen er av det labre slaget, men Leif Sverre Hoel er glad han fikk være med på det store Champion League-eventyret i 1999. Han var vertskapskoordinator, jobbet mye mot sponsorene og fikk med seg alle hjemme- og bortekampene for MFK mot Porto, Olympiakos og Real Madrid. I perioder var han, foruten styremedlem i klubben, også mediasjef og medlem i organisasjonskomiteen.

– Totalt var jeg i MFK-systemet i en tiårsperiode, med åpningsarrangementet for nybanen i 1998 som et høydepunkt. Det var organisasjonsarbeidet som var drivkraften, sier Hoel, som tok opp igjen frivillighetsarbeidet for MFK en periode i forbindelse med 100-årsjubileet.

– Jeg satt i komiteen for jubileet, sier han.

Leif Sverre Hoel er fortsatt levende opptatt av Forsvarets ve og vel. Han ønsker at HV11 blir bevart. Erfaringene fra Utøya, og andre kriser i samfunnet viste at det er behov for et fortsatt sterkt HV også i den sivile beredskapen.

– Det er flere risikoområder i vår regionen, blant annet kan det komme store ras, tsunamier, storm og andre hendelser hvor oppsetninger av typer som HV vil spille en viktig rolle i redningsoperasjoner, mener Hoel.

Fjellmann

Leif Sverre Hoel har en stor hobby, det er friluftsliv – og den lokale fjellverden. Han elsker topturer, både sommer og vinter, og trenger ikke å gå utenfor Romsdal for å få de store turopplevelsene.

– Det flotte med slike turer er at man får tid til refleksjon og ettertanke. Det er en nyttig ventil og gir rike opplevelser, sier Hoel. Han har den grunnleggende klareteknikken inne og det gjør at han kommer seg på litt utfordrende topturer. Vengetind-traversen og Vengedalen/Isfjorden er et yndet område, men favorittfjellet befinner seg på Skaret: Bjørnen. Fjellet trigger alpingen, med en luftig topp og brukes gjennom alle årets 12 måneder.

– Jeg kunne sikkert snart gått der i blinde, smiler Leif Sverre Hoel, som i tillegg til topturer holder formen ved like gjennom et par joggeturer i uka. Han er også med ungdommene på Veksthuset på fjelltur, eller til klatreveggen i Træffhuset.

– Både samboeren Ing-Marie og jeg er like interessert og vi har ofte med oss hunden vår, Buster, sier han. Kjøp av bil i fjor gjør det til en lek å komme seg rundt til de ulike fjellområdene og overnatte på en enkel måte før/etter fjellturene.

– Det er praktisk med en bevegelig hytte. Neste år er Lofoten ett sannsynlig reisemål. Jeg har tidligere vært og «smakt» på Svolværgeita og Stetind, forteller 55-åringen. Han har fortsatt fjell som han ønsker å bestige i Romsdalen. Karlskråtind står øverst på den lista!

Leif Sverre Hoel, nr. 3 fra venstre, sammen med resten av styret i MOBO, tatt før generalforsamlingen i vår.

Tunge økonomiske skyer har ligget over Sør-Europa de siste månedene. Men den internasjonale euro-krisen har ikke påvirket oss her hjemme nevneverdig ennå. Heller ikke innen boligomsetningen.

Eiendomsmeidlerfullmektig Elin Larsen Blø.

God førjulstid for Garanti

– Det har vært mer trøkk i salget i år enn i fjor, og høsten har vært en travel tid, sier jurist og faglig leder Jan Egil Fornes i Garantis avdeling i Strandgata 5 (MOB0).

Mange boliger

Han tar en kikk innom nettet og kan konstatere at boligkjøpere fortsatt har et godt utvalg å velge mellom i vårt område. I midten av november var det 83 boliger til salgs totalt, ifølge Fornes et ganske vanlig nivå i Molde.

– Det er verdt å merke seg at leiligheter er spesielt populære kjøpsobjekt, forteller Fornes. Ledige leiligheter ligger ute i kort

tid før de er solgt. Stort sett til bra priser.

– Og i dette bildet ligger Garanti meget godt an. Vi er den store ekspertene – og den store aktøren – innen salg av borettslagsleiligheter. Vi kjenner boligens historie og vedlikehold og kan gi kjøperne best mulig informasjon under kjøpsprosessen, sier Fornes. Han beretter om godt besøk på visningene og god omsetning.

Optimisme

– I fjor var høsten faktisk en litt stille periode for oss. I år er aktiviteten mye større, med langt flere oppdragsgivere. Årsaken kan være mange, blant annet fortsatt

lav rente. Folk ikke er skremt over at bankene har økt den litt til tross for at Norges Banks styringsrente har stått i ro. Selv om det ikke er lett å spå hva som skjer i Europa framover og hva slags påvirkning dette kan få her hjemme, går foreløpig de lokale hjulene innen industri og næringsliv godt. Det betyr at optimismen fortsatt er god.

Fornes regner med at det vil skje en del nybygging av boliger både på Eikrem og Årø neste år. Samtidig som etterspørselen etter brukte boliger er god, er det et stort behov for nye boliger. Han regner med at Garanti får salgsoppdraget på en betydelig del av de nye boligene. Megleravdelingen har en stab med meget kompetente medarbeidere som står klar til å hjelpe alle som tenker på å selge eller kjøpe bolig.

– Det er bare å ta kontakt, oppfordrer Jan Egil Fornes.

Sentrum

Garantis faglige leder regner med litt roligere tid rundt jul og tidlig på nyåret, før salget igjen tar seg opp utover vinteren og våren. Våren er en meget travel tid innen boligomsetningen.

– Ikke minst bruker presset å være stort mot sentrale beliggende leiligheter. Nyprosjektene vi har hatt de siste årene har dokumentert den gode interessen for å kjøpe bolig i sentrum, nær alle fasiliteter, avslutter Fornes.

... og jurist/ eiendomsmeidlerfullmektig Kjell Stian Julnes solgte mest boliger i Garantis kontor i Molde i oktober.

Hjelp oss å hindre lidelser og død. Støtt Redd Barnas katastrofefond!

Flere naturkatastrofer truer barna, og barna rammes aller hardest når naturkreftene raser. Redd Barnas katastrofefond gjør det mulig å rykke ut umiddelbart. Det redder flere liv og hindrer unødige lidelser. I Haiti gjorde katastrofefondet det mulig for Redd Barna å komme raskt i gang med nødhjelpsarbeidet.

Vi kan også forebygge og redusere skader både på mennesker og samfunn. Hver krone brukt på forebygging, vil spare samfunnet for sju kroner i skader.

Støtt Redd Barnas katastrofefond nå. Det kan bety forskjellen mellom liv og død neste gang katastrofen rammer.

Redd Barna

Ring **820 44 789** og gi 200 kroner nå!
Eller bruk kontonummer **7050 06 35280**

Vaktmester Roger Skarseth har kontordag en halvtime hver dag (i lunsjpausen.) Beboere kan da ta kontakt.

– En annen fordel ved å bruke servicesentralen er at borettslaget slipper arbeidsgiveransvaret og utgifter forbundet med dette. Dessuten får laget, som medlem av sameiet, tjenestene momsfrutt. Dermed er dette også en rimelig løsning, sier Vatne.

Fra tre til fem dager

De to faste vaktmestrene i regionens største borettslag ble pensjonister for en tid tilbake.

– Personalansvaret var tyngende for oss. Derfor valgte vi en løsning med MOBO Servicesentral. Ved å ha en fast tjenesteleverandør, er vi sikret vaktmestertjenester også ved sykdom. Vi startet med vaktmester-tjenester tre dager i uka,

men fikk et etterslep. Nå er vaktmesteren her hele uka de neste tre månedene. Så tar vi en evaluering etterpå, sier styreleder Jan Husdal i Skrenten Borettslag.

Skrenten borettslag har alltid hatt egen vaktmester, først en i 100 prosent stilling og en til i full stilling da behovet for vaktmestertjenester økte.

En periode var det overlapping. Den siste faste vaktmesteren jobbet i 60 prosent stilling på slutten etter at den andre allerede var blitt pensjonist, mens servicesentralen dekte resten av stillingen med egne folk.

Trives

Vaktmester Roger Skarseth har tidligere jobbet mange ulike steder gjennom uka,

men trives med å være fast på Skrenten, ikke minst i et lag som er blitt så flott etter rehabiliteringen.

– Det er mange vaktmesteroppgaver i det så stort lag, forteller Skarset. Han har dagene fullt opp med arbeid. Søppelhåndteringen tar mye tid, og utføres annenhver dag. All søppel må kjøres ut til to henteområder, i alt 17 dunker på 600 liter og mye annet skal etterses gjennom arbeidsuka.

– Jeg har en oppfordring til beboerne, legg stor vekt på å sortere søppelet grundig, sier vaktmesteren. Da slipper han å bruke av sin arbeidstid til sortering av søppelet etterpå.

På vinterstid er måking av snø fra trapper og inngangsparti vaktmesters ansvar.

Søppelhåndtering er en av de tyngste oppgavene for vaktmesteren Roger Skarseth, her sammen med styreleder Jan Husdal i Skrenten Borettslag.

Vaktmesterordning med stor fleksibilitet

– Stor fleksibilitet. Det er en av de store fordelene for Skrenten Borettslag ved at de har valgt å bruke vaktmestertjenester fra MOBO Servicesentral, forteller teknisk sjef Bjarne Vatne i MOBO.

Brøyting av vegene er satt bort til entreprenør.

Vaktmesteren har "åpen dør" i lunsj-pausene sine. Beboere kan ta kontakt på telefon eller ved personlig oppmøte.

– Det er borettslagets styre som avgjør om oppgaver utenom de faste gjøremålene skal prioriteres. Derfor er det jevn og god kontakt mellom meg og styrelederen, sier Skarseth.

Skrenten Borettslag.

XL-BYGG

DITT LOKALE BYGGEVAREHUS

Vi har alt du trenger for å utføre dine byggeprosjekter; gode råd, profesjonell hjelp og solide produkter til gunstig pris.

Velkommen innom!

DALE BRUK

Elnesvågen Tlf. 71 26 63 00
Eide Tlf. 71 29 97 70
Vestnes Tlf. 71 18 88 20

MALO SAGBRUK

Jupitervn.3, Bergmo. Molde
Tlf. 71 25 08 00
Fax 71 25 08 01